

UPPSALA
UNIVERSITET

UFV 2015/735

Program för samverkan

Fastställt av konsistoriet 2016-04-21

Inledning

Uppsala universitet ska, i enlighet med 1 kap. 2 § Högskolelagen (1992:1434), samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet samt verka för att forskningsresultat tillkomna vid universitetet kommer till nytta.

Uppsala universitets uppgift är att vinna och förmedla kunskap till mänsklighetens gagn och för en bättre värld. Framgångsrik samverkan med det omgivande samhället bygger på förtroende för universitet som en oberoende och opartisk kunskapsorganisation och sker med utgångspunkt i universitetets vetenskapliga integritet. Universitetets strävan att kombinera akademisk excellens med samhällsnytta grundas i integritet, kollegialitet, kvalitet och öppenhet. Frihet i utbildning och forskning säkras av en kollegialt grundad beslutsordning och ett ansvarsfullt ledarskap i alla delar av organisationen (Mål och strategier för Uppsala universitet, UfV 2013/110).

Samverkan bidrar till nyttiggörande av universitetets verksamhet och till att nå innovativa och hållbara lösningar på samhällets utmaningar. Universitetet har en viktig roll för samhällets demokratiska utveckling och för att bidra till folkbildning och samhällsutveckling genom forskningsinformation, ett vetenskapligt förhållningssätt och kulturella aktiviteter.

En aktiv och väl fungerande samverkan bidrar även till utvecklingen av universitetets egen verksamhet och är därmed en av förutsättningarna för att universitetet ska kunna bedriva världsledande forskning och förstklassig utbildning. Ett ömsesidigt kunskapsutbyte med privat, offentlig och ideell sektor är av betydelse för utbildningens utveckling och för att identifiera och utforma problemformuleringar som kan bidra till att höja forskningens kvalitet och relevans.

Samverkan med det omgivande samhället sker i en öppen och ömsesidig dialog och utgör en integrerad del av forskning och utbildning. Samverkan bidrar till ökad kvalitet och relevans i forskning och utbildning. Samverkan karakteriseras av ömsesidighet, öppenhet och delaktighet med bibehållen integritet för inblandade parter. God etik ska gälla.

Uppsala universitetets fakulteter och vetenskapsområden har idag en mycket omfattande och väl etablerad samverkan med det omgivande samhället. Samverkan sker både situationsanpassat och mer organiserat och strukturerat. Det personliga engagemanget från medarbetare och studenter är grundbulen i universitetets samverkan med det omgivande samhället.

Program för samverkan handlar i första hand om universitetets organiserade samverkan med företag, organisationer, myndigheter och andra samhällsinstitutioner. Samtidigt är enskilda lärares, forskares och studenters regelbundna deltagande i det offentliga samtalet och i olika former av folkbildning en viktig del av universitetets samspel med det omgivande samhället.

Syfte och ambition

Program för samverkan är universitetets gemensamma och strategiska måldokument för strukturerad samverkan med det omgivande samhället. Syftet med Program för samverkan är att stimulera, stärka och utveckla universitetets samverkan med det omgivande samhället och att komplettera det samverkansarbete som initieras och genomförs på fakultets- och områdesnivå. Ett antal universitetsövergripande insatsområden prioriteras. Ett framgångsrikt genomförande och en sammanhållen implementering av Program för samverkan bygger på att medarbetare och studenter driver och utvecklar samverkan med professionellt stöd inom innovation, kommunikation, uppdragsutbildning och olika former av samhällskontakt. Universitetet ska därför utveckla stödstrukturer som arbetar proaktivt, underlättar och uppmuntrar enskilda initiativ. Ansvar för samverkan i dess breda betydelse ligger på områdes- och fakultetsnivå.

Ambitionen är att program för samverkan ska vara känt inom hela Uppsala universitet så att medarbetare och studenter kan vara delaktiga i dess genomförande. Program för samverkan

kompletteras med konkreta insatser i Handlingsplan för samverkan. Detta dokument ersätter Program för samverkan från 2009 (UFV 2008/1615).

Utgångspunkt i universitetets Mål och strategier¹

Uppsala universitet är ett fullskaligt universitet med nio fakulteter organiserade i tre breda vetenskapsområden. Universitetets samverkan och nyttiggörande inom forskning och utbildning är av ämnesmässigt olikartad karaktär och sker i olika former. Samverkan sker idag bland annat med företag, kommuner, landsting, statliga myndigheter, kultursektorn, samfund och civilsamhällets organisationer.

Innehållet i Program för samverkan utgår från Uppsala universitetets Mål och strategier där följande mål fastställts:

- Samverkan med privat, offentlig och ideell sektor ska engagera alla delar av universitetet och bidra både till samhällets utveckling och till universitetets vitalitet.
- Stödfunktioner och infrastruktur ska svara mot verksamhetens behov och externa förutsättningar.

För att uppfylla dessa mål ska följande strategier, också de hämtade ur Mål och strategier, användas:

- Samverkan utvecklas tillsammans med externa aktörer genom att i ökad grad formulera utmaningar och genomföra gemensamma projekt och utbildningsmoment.
- Lärares och forskares arbete med att föra ut idéer och forskningsresultat från hela universitetet för samhällsnytta och kommersialisering stärks.
- Samverkan blir en mer meriterande arbetsuppgift för alla lärare och forskare.
- Externa uppdrag inom forskning och utbildning, särskilt vidareutbildning, ökar genom initiativ på alla nivåer inom universitetet.
- Utbyten av expertis mellan universitet och samhälle stimuleras och främjar möjligheten till karriärväxling för universitetets medarbetare.
- Samhällets kännedom om och tillgång till universitetets utbildning och forskning ökar genom förbättrad kommunikation, samt nya aktiviteter och arenor för dialog.
- Museer, samlingar och andra delar av kulturarvet tillgängliggörs för att utveckla nya former av samverkan.
- Stöd för samverkan och kommersialisering utvecklas för att nyttiggöra forskningsresultat och bidra till ökat kunskapsutbyte med externa aktörer.

---

¹ Fastställda av konsistoriet 2014-11-26.

Insatsområden

Program för samverkan är indelat i fem insatsområden, som i Handlingsplan för samverkan konkretiseras genom specifika insatser. Insatsområdena är:

1. Stimulera, samordna och ge stöd till samverkansinitiativ

En långsiktigt effektiv och aktiv samverkan kräver en väl fungerande och samordnad stödstruktur på såväl fakultets- och områdesnivå som på universitetsgemensam nivå. Den utvecklas och förstärks genom ett proaktivt arbete med att identifiera både kärnverksamhetens och samhällets behov, utmaningar och möjligheter.

2. Säkerställ att samverkan inkluderas i planering, utveckling och utvärdering av forskning och utbildning

Samverkansperspektivet inkluderas i planering och utveckling av all forskning och utbildning, inkluderande strategiska satsningar på starka forskningsmiljöer och utbildningsprogram. Samverkan inkluderas i universitetets gemensamma chefs- och ledarprogram. Samverkansaspekter inkluderas när forskning och utbildning följs upp och utvärderas.

3. Uppmuntra och utveckla incitamenten för samverkan

Utveckla incitament som premierar och värdesätter samverkansinsatser som leder till ömsesidigt kunskapsutbyte. Samverkansskicklighet och utbyte av expertis mellan universitet och samhälle stimuleras och premieras vid tjänstetillsättningar, befordringar och lönesättning. Samverkan genom studenters och doktoranders projekt samt grundutbildningsstudenters examensarbeten uppmuntras, underlättas och premieras.

4. Skapa och utveckla strategiska partnerskap

Strategiska partnerskap med externa organisationer karaktäriseras av långsiktighet, ömsesidighet och inkluderar såväl forskning som utbildning. Strategiska partnerskap breddar och fördjupar relationen till organisationer som både kan berika universitetets forskning och utbildning och utgör potentiella arbetsgivare för studenter och medarbetare. Uppbyggandet och utvecklandet av strategiska partnerskap följer en strukturerad och planerad process, som regelbundet följs upp och utvärderas, och har en ansvarig i respektive organisation.

5. Utveckla det internationella lärandet och erfarenhetsutbytet

Stimulera, stärk och utveckla samverkan med det omgivande samhället genom lärande och erfarenhetsutbyte med särskilt samverkansskickliga internationella lärosäten och andra aktörer. Ett strukturerat samarbete inleds för erfarenhetsutbyte och lärande på samtliga organisatoriska ledningsnivåer, inklusive den universitetsgemensamma.

Uppföljning

För att säkerställa integrering av samverkan i forskning och utbildning ska universitetets olika ledningsnivåer vara föregångare och tydligt visa att samverkan är en del av kärnverksamheten genom behovsanalyser, uppföljningar och incitamentsstrukturer. Planering, genomförande och uppföljning av samverkan ska vara fasta punkter på agendan för möten i ledningsgrupper och nämnder på institutions-, fakultets- och områdesnivå. Vetenskapsområdena ska årligen redovisa planerade och genomförda insatser för att stärka samverkan i sina verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser och har i det sammanhanget möjlighet att initiera förslag till universitetsövergripande samverkansprojekt och samverkansinsatser.

Kvalitativt inriktade uppföljningar av Program för samverkan ska göras vartannat år och avrapporteras till konsistoriet. Beredskap ska finnas för löpande omvärderingar och omprioriteringar. Samverkansrådet ska stödja reviderings- och uppföljningsprocesser.

Bilaga. Universitetets styrdokument

Vid Uppsala universitet upprättas styrdokument med olika syften och grad av styrning och konktion. De styrdokument som beslutas av rektor och/eller konsistoriet indelas i måldokument respektive regeldokument.

Måldokumenterna utgår alltid från *Mål och strategier för Uppsala universitet* och består dels av program, dels av handlingsplaner. Program är universitetsövergripande, beslutas av konsistoriet och gäller tills vidare. Program ger riktning och struktur för universitetets systematiska arbete inom ett visst område. Uppsala universitet har program för till exempel internationalisering, kvalitetsarbete, lika villkor och samverkan. Handlingsplaner utgår från programmen och är tidsbegränsade, ofta 2-3 år, beslutas av rektor, har en betydligt högre konketionsgrad än program och syftar till att nå specifika målsättningar samt anger ansvariga för åtgärderna. Därutöver finns det också andra måldokument som är en del av den reguljära verksamhetsplaneringen och har betydelse för universitetets långsiktiga utveckling. Till de viktigaste hör dels årliga budgetunderlag till regeringen och interna verksamhetsplaner på olika nivåer, dels de mer framåtblickande forskningsstrategierna för universitetet.

Regeldokumenterna utgår vanligtvis från externa föreskrifter (lagar, förordningar med mera) som beslutas av regering, riksdag och andra myndigheter. Till regeldokumenterna hör till exempel anställningsordning respektive arbetsordning för Uppsala universitet samt antagningsordningar för utbildningar på alla nivåer inom universitetet.